

Non ignobilis in Valentia loci sunt hodieq, *Segorbia*, *Segobriga* Ptolemæo & Straboni, uti placet Vafæo, Clusio, Taraphæ, Emanueli Enrico, & aliis: *Segobrigam* habent Nummi Augusti. Incolæ Plinio *Segobricenses*; eos in capite Celtiberiæ ponenti. *Segobriga* tamen Morali censetur *Iniesta*, vel *Cabeça el Griego*: cuius sententiæ est & Ioannes Mariana. Hieronymus Surita, ubi fuerit *Segorbia*, dicit se ignorare. *Segobrica* meminit antiquum Marmor, quod Tarracone. *Denia*, *Dianium* (ut volunt Florianus, Moralis, Clusius) apud Ciceronem & Plinium, qui *Stipendarium* cognominat. *Incibilis* Livii: quæ *Indibilis* Frontino, ubi Annonem Carthaginensium Ducem ab Scipione fugatum narrat, *Chelva* censetur Floriano subdubitante tamen. *Illici* Plinio, *Iliciæ* Ptolemæo, *Ilice* Pomponio, *Ilee* Colonia nummis, *Ilicitani* etiam Ptol. (unde *Illicitanus Sinus*) hodie aliis *Alicanta* aliis *Elche*, quod propius accedit. *Belgida* Celtiberiæ urbs nomen adhuc retinet. *Leria*, quæ & *Hedeta* Ptol. (unde *Heditani* populi) *Liria* hodie est Clusio & Morali. *Oliete* *Orcelis* Ptolemæi Floriano, *Horivela* & *Oriola* Gomecio est & Clusio, *Zamora* Nebrißensi. *Bigerra* Livii & Ptolemæi; hodie *Bejar* Beutero & Vafæo; Clusio *Villena* est. Quæ *Setabis* Strab. vel *Setabis* antiquis Lapidibus, teste Clusio; hodie Floriano iudice, *Xativa* cluit. Fluvios habet hæc Regio multos, inprimis vero *Turiam* quem Pomponius *Duriam*, *Deriam* Ptolemæus nominat. Incolæ Arabicam vocem *Guetalabiar* servarunt, quæ vox aquam puram significat. Magnas hic fluvius commoditates, locis per quæ fluit adfert. Est & *Sucro* fluvius, *Xucar* novo nomine dictus. E montibus hic oritur Orosipedanis. Habet Valentia duos Montes, quibus nomen *Mariola* & *Pennagolosa* (Rupem cupedinariam Latine diceret) in quos, quum Stirpibus rarioribus Herbisque variis abundant, quotidie magnus Medicorum & Herbariorum numerus ex diversis Hispaniæ partibus confluit, Nunquam non rari quid ibi se offert. Valentia urbs antiquitate venerabilis est, ibique ad nostram ætatem multa perdurant antiqua marmora, Romanis inscriptionibus insculpta, quarum quædam videri apud Beuterum, Ambrosium Moralem, Hotomannum in Cæsaris Ephemerides, & alios, possunt. In urbe Sagunto nunc *Morvedre* Theatrum & scena, aliaque multa Antiquitatis vestigia, ut Sepulchra Sergiorum, L. Galbæ, Sergii Galbæ & aliorum ejus gentis, ex quorum Lapidibus constructum est Cænobium fratrum Trinitatis, Academiam habet Valentia celebrem, Præter hanc in regno Valentia est & Academia *Gandaina*, quam non ita pridem erexit Illustrissimus Gandiæ Dux, ut ibi præcipue Patres Societatis Iesu, ad quam seipsum quoque contulisse fertur, philosopharentur. Valentia quod ad administrationem Reipublicæ attinet, facile omnes antecedit Hispaniæ Civitates. Ager hujus urbis maximæ ex parte a Gête è Mauris oriunda, & paternum sive avitum sermonem ac fere vitæ morem adhuc retinente, colitur. Illud autem non omittendum quod M. Tullius in Valentia laudem protulit oratione in Verrem ultima: *Valentinorum* (inquit) *hominum honestissimorum testimonio*. Multum Byssi hoc in regno paratur. *Valet* & *Valentia* commercio (ut scribit Olivarius Valentinus) mercatorum maximo. Nam inde exportantur varia & multa merces, inprimis holoserica tela fere omnium colorum & fila serica ex vermibus, panni optimi in *Insulas Baleares*, & *Siciliam* & *Sardiniam*, & si panni vocantur contra-
hi exportantur inde *Oriza*, *Saccharum* albedine admirabili, *uva passa* & *Ficus*, nec non & fructus *Saccharo* conditi.

Flumina

Montes

Opera publica

Schole

Mores

Opificia

Mercimonia

Aa

Aragonia